

Pròleg extret del llibre Estètica corporal i equilibri emocional, volum 21 de “Història Contemporània de Catalunya/Personatges de Catalunya”, obra d'Àngel Font publicada per Publi Corinti Editora.

Dr. Juan Pedro Barret i Nerín
Cap del Servei de Cirurgia Plàstica i Cremats de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron, professor associat de Cirurgia a la UAB i membre del staff mèdic del Centro Médico Teknon

(22-12-10)

La cirurgia plàstica tracta diàriament drames humans molt profunds
L'estètica és part fonamental en l'àmbit de la cirurgia plàstica. Tothom que recorre a aquesta especialitat busca l'acceptació i la integració socials i, en conseqüència, una manera d'afermar la seva autoestima. El cirurgià plàstic tracta diàriament amb drames humans molt profunds, casos simptomàtics d'una societat aviciada que canvia a una velocitat vertiginosa. A més, la tirania de la bellesa assetja els individus a cada cantonada, i són molts els que, renunciant a la saludable actitud de l'esforç, sucumbeixen a la temptació fàcil del bisturí, quan el que veritablement necessitarien seria assistència psicològica i un bon suport social.

Metges joves i responsabilitat

Les noves fornades de metges semblen patir una progressiva deshumanització; la calidesa que s'espera d'una persona dedicada a guarir els altres està en recessió. Potser es tracta d'una actitud defensiva, perquè els pacients també estan més informats i es queixen més que abans; o tal vegada és una resposta emocional a la massificació amb què sovint han de treballar. Cal inculcar als metges joves la gran responsabilitat que representa exercir la nostra professió. Limitar-nos a sanar o a procurar salut no és només la nostra comesa; hem de tenir també una funció humanitària.

La difusió dels avenços medicocientífics com a eina de desenvolupament

Cal que els metges sapiguem aprofitar la potencialitat dels mitjans de comunicació per divulgar els avenços que estem aconseguint i per explicar-ne la importància i la incidència socials. Això no té res a veure amb el concepte del “metge estrella”, massa abundant en aquests temps tan mediàtics. Hi ha

“Tothom que recorre a la cirurgia plàstica o estètica busca l'acceptació i la integració socials i, en conseqüència, una manera d'afermar la seva autoestima”

“Limitar-nos a sanar o a procurar salut no és només la comesa dels metges; hem de tenir també una funció humanitària”

“Cal que els professionals mèdics sapiguem aprofitar la potencialitat dels mitjans de comunicació per ajudar a la promoció i el desenvolupament de les nostres especialitats en benefici del conjunt de la societat”

metges que no paren de publicar, però l'única raó vàlida per fer-ho és aliena a qüestions de prestigi, exhibicionisme o egolatria; es tracta d'intentar ajudar a la promoció i el desenvolupament de la respectiva especialitat en benefici del conjunt de la societat.

No podem fer miracles, però sí donar el millor de nosaltres mateixos

Tot metge té un deure ineludible envers els seus pacients. Per això, la seva actitud ha de ser lluitadora i positiva, no ha de rendir-se gairebé mai. Al Servei de Cirurgia Plàstica i Cremats de la Vall d'Hebron han acudit pacients amb casos molt complicats que durant anys s'han arrossegat per innumerable consultes sense trobar solucions. És veritat que no podem fer miracles, però sí donar el millor de nosaltres mateixos i de la nostra pràctica. Amb la cirurgia plàstica es pot arreglar una vida destrossada.

El cirurgià plàstic: una espècie en extinció?

Els resultats obtinguts pel Servei de Cirurgia Plàstica i Cremats de la Vall d'Hebron l'han posat en una situació privilegiada per demanar recursos relatius a línies de recerca i innovació. Val a dir que cada cop s'operarà menys perquè es trobaran altres maneres de modificar allò que passa al malalt sense necessitat d'arribar a intervenir-lo, sobretot mitjançant la regeneració a partir de les mateixes cèl·lules del pacient. El cirurgià és una espècie en extinció, amb data de caducitat.

Fer del càncer una malaltia crònica

La batalla contra el càncer encara durarà uns anys. De tant en tant es publiquen a la premsa els descobriments que es fan en aquest terreny, però convé no fer prediccions massa optimistes que donin falses esperances. De cara a convertir el càncer en una malaltia crònica, com ja s'ha aconseguit amb la sida, a banda del guariment de moltes altres malalties, és evident que les cèl·lules troncales poden esdevenir una de les solucions, però no s'ha de ser triomfalista perquè encara no s'ha aconseguit ni tan sols la regeneració de la pell en els malalts cremats. I hi ha el tema de les cèl·lules mare embrionàries, un problema ètic força delicat.

El primer trasplantament de cara a Catalunya

A la Vall d'Hebron es comença a parlar de trasplantaments de mans i cara el 2005, però els dubtes eren molts. Els plantejaments teòrics, tanmateix, aviat es van veure superats per la pressió dels malalts que els demanaven, convençuts de sotmetre's a l'experiència pionera davant l'alternativa de seguir vivint amb una imatge molt deteriorada. De fet, el protocol exigeix que sigui el malalt qui demani el trasplantament. I gairebé sempre ho fa perquè, és trist dir-ho, a nivell social ja està mort i no té res a perdre. Sortosament, el primer trasplantament que es va fer, amb la participació directa d'una trentena llarga de professionals i la indirecta de ben bé un centenar, fou un èxit total, com si fos una intervenció rutinària, i el pacient al cap de pocs dies pogué celebrar el seu aniversari a l'hospital.

Una especialització molt rica i variada

Els cirurgians plàstics ens ocupem d'un ventall molt ampli de casos: des de malalties oncològiques (melanoma, tumors de mandíbula...) fins a cremades, passant per lesions medul·lars i paràlisis (de braços o cames, facials, etc.), en què es tracta de fer trasplantaments de musculatura i que la part lesionada torni a funcionar. També reconstruïm extremitats que han patit un accident i tenen l'os exposat enfora; sense oblidar el càncer mamari, que exigeix un treball en equip amb oncòlegs i cirurgians generals. Banalitzar la nostra tasca, doncs, només significa tenir-ne un absolut desconeixement.